

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale, sev Institutio Sacerdotum, Ex Divinis Litteris Et Veterum Patrum Disciplina

Torres, Alfonso de

Ingolstadii, 1604

De suavitate in verbis, & benignitate Sacerdotum. §. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48973)

procacitatem doceas. Sacerdos enim Domini omnipotentis Angelus est; Angelus autem risum nescit, Deo cum metu ac pauore ministrans. *S. Isidorus Pelusiota l. 1. ep. 319. S. Basilius in admonitione ad filium spiritualem.*

Sacerdotes separati ab omni turba vitam agant.

Plato in Timæo.

28

De Suauitate in verbis, & Benignitate Sacerdotum.

§. III.

SUMMARIUM.

VERBUM dulce frangit iram, multiplicat amicos, mitigat inimicos, sermo durus suscitatur furorem. 1. 3.

Quia plus sepe placet, quam donum; quod quidem non aestimatur cum contumelia collatum. 4. 22.

Vtilissimum est, & sapientis viri, affabilem se exhibere omnibus, sed sine adulatione. 2. 18.

Qui dare non potest, saltem sit affabilis. 19.

Hilaritas vultus semper exhibenda est ijs, quibus cum loquimur. 20. 21.

Etiam infidelibus. 38.

Quia multa regna labefactauit verborum tumor, seruuu affabilis. 39.

Arma

Arma natiaua hominis sunt benignitas, beneficentia, & sapientia. 10. 11.

Et ideo homo ab homine timeri non debet. 12.

Sed infirmis se quisq; accommodare, vt eos lucrifaciat. 6. 9. 32. 33. 34.

Delinquentemq; corripere in spiritu lenitatis, propria fragilitatis memor. 7. 39.

Qui enim alios inclementer condemnat, certissimum est, iisdem vitiis subiacere. 41.

Nec esse perfectum, qui ad aliorum imperfectionem impatient. 42.

Ideo debet esse circa se austerus, circa alios benignus. 43.

Et iudicium exercere sine amaritudine, nihil potestati tribuens, sed totum aequitati. 7. 9. 44.

Et iniurias proprias condonare exemplo Christi. 8.

Plus amari desiderans, quam timeri. 14. 15. 16. 17. 30.

Plus enim agit erga corrigendos beneuolentia, quam austeritas, & ideo à leuioribus medicamentis incipere debet. 26. 27. 28. 29. 30.

Captare tamen populi beneuolentiam non debet, vt sibi exhibeatur, sed Deo. 40.

Et ex benignitate, & seueritate facere quoddam temperamentum. 23. 24. 25. 26.

Nam in suo pectore debent esse Virga, & Manna, sicut in arca Tabernaculi. 14.

Sicut autem Sacerdos est Pater nomine, ita etiam sit & opere. 14. 35. 36.

Et matri similis. 14. 37.

Aecclesia quare Columba dicta. 29.

RESPON-

RESPONSIO mollis frangit iram, sermo durus
suscitat furorem. *Pro. 15. 1. Reg. 25. 2. Reg. 10.*

Congregationi pauperum affabilem te facito, 2
&c. Sapiens in verbis seipsum affabilem facit. *Eccl. 4.*

Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat 3
inimicos: & lingua eucharis (idest gratiosa) in bo-
no homine abundat. *Eccl. 6.*

Fili in bonis non des querelam, & in omni da- 4
to non des tristitiam verbi mali. Nonne ardorem
refrigerabit ros? sic & verbum melius quam da-
tum. *Eccl. 18.*

Vos autem cum austeritate imperabatis eis, & 5
cum potentia. Et dispersę sunt oves meę, dicit Do-
minus. *Ezech. 34.*

Conuertistis in amaritudinem iudicium, & fru- 6
ctum iustitię in absinthium. *Amos. 6.*

Factus sum infirmis infirmus, vt infirmos lu- 7
crifacerem. *1. Cor. 9.*

Fratres, & si præoccupatus fuerit homo in ali- 8
quo delicto, vos, qui spirituales estis, huiusmodi
instruite in spiritu lenitatis, considerans te ipsum,
ne & tu tenteris. Alter alterius onera portate, & sic
adimplebitis legem Christi. *Gal. 6.*

Supportantes inuicem, & donantes vobismet 9
ipsis, si quis aduersus alterum habet querelam: si-
cut & Dominus donauit vobis, ita & vos. *Coloss. 3.*

Pascite, qui in vobis est, gregem Dei, prouidentes 10
non coacte, sed spontanee secundum Deum; neque
turpis lucri gratia, sed voluntarie; neq; vt dominā-
tes in cleris, sed forma facti gregis ex animo. *1. Pet. 5*

Arma

Arma natiua hominis, benignitas, & sapientia.

- 11 DEVS, qui cæteris animalibus sapientiam non dedit, naturalibus ea munimentis ab incurfibus & periculis tutiora generauit: hominem vero, quia nudum, fragilemque formauit, vt eum sapientia potius instrueret, dedit ei præter cætera hunc pietatis affectum, vt homo hominem tueatur, diligat, foueat, contraq; omnia pericula & accipiat, & præstet auxilium. Summum igitur inter se hominum vinculum est humanitatis, quod qui diripit, nefarius, & parricida existimandus est, &c. *Lactantius Firmianus lib. 6. diuinarum institutionum, cap. 10.*

De eodem: quodque peculiaria sint homini benignitas, & beneficentia.

- 12 NATVRÆ nostræ nihil est tam peculiare, quam mutua inter nos communicatio, mutuaque aliorum operæ indigentia, & in eosdem, qui eiusdem sunt nobiscum generis, caritas. *S. Basilus in reg. fuf. respons. 3. & Oratione 1. de amore erga Deum, & proximum.*

Homo ab homine timeri non debet.

- 13 CVM Noë Dominus filiisque eius benediceret *Gen. 9.* dicens: Crescite, & multiplicamini, & replete terram protinus adiunxit: Et terror vester, ac tremor sit super cuncta animantia terræ. Quorum videlicet terror, ac tremor, quia esse super animantia terræ præcipitur, profecto esse super homines prohibe-

hibetur. Homo quippe brutis animalibus, non autem hominibus cæteris, natura prælatus est: & ideo ei dicitur, vt ab animalibus, & non ab hominibus timeatur, quia contra naturam superbire, est ab æquali velle timeri. *S. Gregor. in Pastoralis, p. 2. c. 6. Moral. l. 21. c. 10.*

Virga & Manna debent esse in pectore Sacerdotis sicut in arca tabernaculi.

IVXTA Pauli vocem, in arca tabernaculi cum tabulis Virga simul, & Manna est: quia scripturæ sacræ scientia in boni doctoris pectore, sicut est Virga districtiōnis, sic est & Manna dulcedinis. *S. Bonau. l. 4. Pharetræ c. 45. ex S. Gregor. Moral. l. 20. c. 8. dist. 45. c. disciplina. De Virga, & Baculo vide Concil. Aquisgran. c. 134.*

Sacerdos plus studeat amari, quam metui.

ERVDIMINI, qui iudicatis terram. Discite, subditorum matres vos esse debere, non dominos. *Psal. 2.* studete magis amari, quam metui. Et, si interdum seueritate opus est, paterna sit, non tyrannica. Matres vos fouendo, patres corripiendo exhibeatis. Mansuescite, ponite feritatē, suspendite verbera, producite verba, pectora lacte pinguescant, non typho turgeant. Quid iugum vestrū super eos aggrauatis, quorum potius onera portare debetis? Cur morsus à serpente paruulus fugit conscientiam Sacerdotis, ad quem eum magis oportuerat, tamquam ad sinum recurrisse matris? &c. *S. Bernard.*

*nard. super. Cant. serm. 25. S. Gregor. in Pastor. p. 2. c. 5.
S. Ambros. de off. l. 2. c. 7.*

De eodem.

- 16 TALEM te redde subditis, vt magis ameris, quā timearis. Reuerentia enim ex amore procedit, odium vero timor efficit. *S. Isidorus in Synonimis. S. Bonauen. de sex alis Seraphim. c. 6. & 7.*

De eodem.

- 17 A SVBDITIS magis venerari, quam timeri stude, vt tibi plus dilectionis officio, quam contradictionis necessitate adhæreant, subiecti te plus reuerentur, quam timeant: ex reuerentia enim amor procedit, & odium tremor confert, fidem metus tollit, affectus restituit. Timor non seruat diuturnam fidem. Vbi timor audet, cum sequitur rubor; vbi timor, audentia sequitur; & vbi metus, desperatio occurrit. Quapropter tempera oris sementem, summaq; bonitate subditos conuenit regere. Non sis terribilis in subditis, sed sic dominare vt tibi delectentur seruire. *Idem S. Isidorus in norma viuendi, c. 12.*

De eodem.

- 18 NIHIL tam vtile, quam diligere; nihil tam inutile, quam non amari: nam, odio haberi exitiale, ac nimis capitale arbitror. Itaque id agamus, vt omni sedulitate commendemus existimationem opinionemq; morum, ac primum placiditate mentis, & animi benignitate influamus in affectum hominum:

minum: popularis enim, & grata est omnibus bonitas, nihilque, quod tam facile illabatur humanis sensibus. Ea, si mansuetudine morum, ac facilitate animi, moderatione præcepti, & affabilitate sermonis, verborumque; honore, patienti quoque sermonum vice, modestiæque; adiuuetur gratia, incredibile quantum procedit ad cumulum dilectionis. Legimus, &c. *vt inf. n. 30. s. Ambrosius de off. l. 2. c. 7.*

Affabilitas valet plurimum, sed quæ sine adulatione.

AFFABILITAS sermonis ad conciliandam gratiam valet plurimum: sed hanc volumus esse sinceram, ac sobriam, sine vlla adulatione, ne simplicitatem, ac puritatem alloquij deduceat sermonis adulatio, &c. *Idem s. Ambrosius ibidem, c. 19.*

Qui dare non potest, saltem sit affabilis.

SI potes, da; si non potes, affabilem te fac. *Com- 20*
ronat Deus intus bonitatem, vbi non inuenit facultatem. Nemo dicat: Non habeo: caritas non de sacculo erogatur. *s. August. super Psal. 103. s. Gregor. Moral. l. 21. c. 14.*

Hilaritas vultus semper exhibenda iis, quibus cum loquimur.

CVM quid locuturus es, ea ex ore tuo semper *21*
verba præsiliant, quibus & proximum consoles, & caritatem erga illum tuam magis confirmes. Eadem ratio in medio, eadem in postremo,

qui habeatur, sermone seruetur: idque adhibita quadam festiua oris hilaritate, vt, qui tecum loquatur, per te exhilarari se sentiat. *S. Basilius ser. de abdicatione seculi.* In congressionibus facilē, in colloquiis vero dulcē te præbe; ne vrbani- tatem captes, sed cohortatio suauitate, & benignitate condiatur, repulsa omni loco asperitate. Nam, si te prius ipse humanum exhibueris, facile ferre te poterit is qui curatione opus habet. *Idem Basilius oratione 6. de institutione, & admonitione.*

Nullus à te tristitiam habeat, nemo à te confusus abscedat.

22 *S. Bernardus de modo bene viuendi, serm. 14.*

Non æstimatur donum cum contumelia collatum.

23 **NESCIO** quo pacto fit, vt is, quem contumelia affeceris, non sentiat pecuniarū acceptarum subsidium ob inflictam contumeliæ plagam; & quem contra blande atque humaniter appellaueris, quique donum aliquod vna cum sui consolatione à te acceperit, exultat magnopere, ac lætatur. Tum vero donum ipsum donantis vultus gestusq; con- duplicat. *S. Chrysost. l. 3. de Sacerdotio.*

Grauis debet esse Sacerdos, sed cum comitate, & humanitate.

24 **GRAVEM** Sacerdotem, sed minime fastuosum; terrificum, sed humanum; visenda maiestate

Prin-

Principem, sed omnibus tamen appellandis comem, eundemque integrum, officiosum. *Idem S. Chrysoft. ibidem.*

Ex benignitate & seueritate faciendum temperamentum.

SVNT nonnulli ita districti, vt etiam omnem ²⁵ mansuetudinē benignitatis amittant; & sunt nonnulli ita mansueti, vt perdant districti iura regiminis. Vnde cunctis rectoribus sunt vtraque tenenda, vt nec in disciplinē vigore benignitatem mansuetudinis, nec rursus in mansuetudine districtiōnem deserant disciplinæ; quatenus nec à compassionē pietatis obdurescant, cum contumacem corrigunt, ne disciplinæ vigorem molliant, cum infirmorum animos consolantur. Regat ergo vigor disciplinæ mansuetudinem, & mansuetudo ornet sermone vigorem: & sic alterum commendetur ex altero; & nec vigor sit rigidus, nec mansuetudo dissoluta, *S. Gregor. dist. 45. c. sunt namque. & c. disciplina. & in Pastoral. p. 2. c. 6. Inf. §. proximo, cap. Talis esse debet, n. 14.*

De eodem.

IDCIRCO Spiritus sanctus in columba, & igne ²⁶ monstratur, quia videlicet omnes, quos implet, & columbæ simplicitate mansuetos, & igne zeli ardentem exhibet. Nequaquam ergo sancto Spiritu plenus est, qui aut in tranquillitate mansuetudinis feruorem emulationis deserit, aut rursus in emulatione

lationis ardore virtutem mansuetudinis amittit.
Idem S. Gregor. p. 3. Pastoral. admonitione 17.

De eodem, quodq; plus agat beneuolentia, quam austeritas erga corrigendos; & à leuioribus medicamentis incipiendum.

26 *2. Ti. 4.* SI quid per humanam fragilitatem subditos peccare contigerit, illa Apostoli Sacerdotibus suis est obseruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrent in omni bonitate, & paciëntia. Cum sæpe plus erga corrigendos agat beneuolentia, quam austeritas; plus exhortatio, quam comminatio; plus caritas, quam potestas. Si autem ob delicti grauitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia iudicium, cum lenitate seueritas adhibenda est; vt sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria conseruetur; & qui correcti fuerint, emendentur, aut, si resipiscere noluerint, cæteri salubri in eos animaduersionis exemplo à vitiis deterreantur. cum sit diligentis, pij simul pastoris officium, morbis ouium lenia primū adhibere fomenta; post, vbi morbi grauitas ita postulet, ad acriora, & grauiora remedia descēdere, &c. *Concil. Trid. sess. 13. c. 1. de reform. S. Chrys. de sac. l. 2. S. Hieron ep. 2. ad Nepotian. dist. 95. c. esto subiectus, & per totam dist. S. Greg. dist. 45. c. licet nonnumquam.*
 De eodem, ex traditione baculi pastoralis consecrato in Episcopum.

27 ACCIPE baculum pastoralis officij, vt sis in corrigenden-

rigendis vitiis pie sæuiens, iudiciū sine ira tenens,
in vouendis virtutibus auditorum animos demul-
cens, in tranquillitate seueritatis censuram non
deserens. *Pontificale Rom. in consecratione Episcopi.*

De eodem.

EQVOS indomitos blanda prius manu tangi- 28
mus, vt eos nobis plenius, postmodum etiam per
flagella subigamus: & amaro pigmentorum po-
culo mellis dulcedo adiungitur, vt ea, quæ saluti
profutura est, in ipso gustu aspera amaritudo sen-
tiatur; & dum gustus per dulcedinem fallitur, hu-
mor mortiferus per amaritudinem vacuetur. S.
Gregor. Pastor. p. 3. admonitione 18.

De eodem.

LEVITER castigatus reuerentiam exhibet ca- 29
stiganti: asperitatis autem nimix increpatio nec
correctionem recipit, nec salutem. *Concil. Brachar.*
3. c. 6. dist. 45. c. cum beatus. S. Bernardus de modo bene
viuendi, serm. 18. ex S. Ambros. de off. l. 1. c. 32. S. Pro-
ssper de vita contempl. l. 2. c. 1. & 3.

De eodem.

MEMINISSE oportet rectores, quia Columba 30
est in diuinis scripturis Ecclesia appellata, quæ non
vnguibus lacerat, sed alis pie percutit. *Conc. Aquis-*
gran. c. 134.

De eodem, exemplo Dauidis, & Mosis.

LEGIMVS, non solum in priuatis, sed etiã in Re- 31
gibus quantum facilitas blandæ affabilitatis pro-
fecerit;

fecerit; aut superbia, verborumq; obfuerit tumor vt regna ipsa labefactaret, & potestatem solueret &c. Ideo Dauid non cecidit, quia charus fuit omnibus, & diligi à subiectis, quam timeri, maluit. Timor enim temporalis tutaminis seruat excubias, nescit diuturnitatis custodiam, &c. *S. Ambrosius de off. l. 2. c. 7. S. Bernardus serm. 23. super Cant. S. Gregor. Pastoral. p. 2. c. 5. S. Isidorus in Synonymis, & in norma viuendi, c. 12. & 16. Vide inf. p. 3. c. II. ne sit iracundus, n. 5. est quædam.*

De eodem.

- 32 SI quorum forte sunt vitia, hæc maturis obiurationibus increpate, vt ipsa quoque Sacerdotalis indignatio virtute sit admixta dulcedinis: quatenus & tunc à subiectis amari debeat, etiam cum grauiter timeretur. *Idem S. Gregor. l. 3. ep. 1. l. 9. indictione 4. ep. 8.*

Sacerdos se inferioribus accommodare debet.

- 33 NIHIL tam onerosum in ordine Sacerdotum video, quam rigorem mentis compatiendo flectere, & cum personis superuenientibus animum mutare: & tamen hoc valde est necessarium. Nam, quando ex prædicatione eius ad boni operis gratiam peccator reducitur, si ipse prædicator videatur ingratus? &c. Crassiora ergo vestimenta Sacerdos exiens ante populum induat, vt mentis suæ habitum pro vtilitate filiorum etiam ad terrena toleranda componat. Pensate ergo, fratres

fratres charissimi, quantus speculatori labor sit, & ad sublimia cor tendere, & hoc repente ad ima reuocare, & in sublimitate cognitionis intimæ extenuare animum, & propter exteriores causas proximorum, vt ita dicam, subito in cogitatione crassescere. *S. Gregorius hom. 11. super Ezechielem, & lib. 19. Moral. cap. 14. S. Cyrius Alex. in Leu. c. 4. Ven. Beda super Leu. c. 10. Vide infra, c. 7. de doctrina. num. 99. c. hoc sane. dist. 88. c. decreuit.*

De eodem.

IACOB de super, innitente Domino, & vncto 34
deorsum lapide, ascendentes Angelos, & descen- *Gen. 28.*
dentes vidit: quia scilicet prædicatores sancti non solum sursum sanctum caput Ecclesiæ, videlicet Dominum, contemplando appetunt, sed deorsum quoque ad membra illius miserando descendunt. Hinc Moses crebro tabernaculum intrat, & exit; &, qui intus in contemplationem rapitur, foris infirmantium negotiis vrgetur. Intus Dei arcana considerat, foris onera carnalium portat. *S. Gregor. Pastoral. p. 2. c. 5.*

De eodem.

Sacerdotis nauem. *Vt inf. cap. 9. §. 2. de oneribus, 35 n. 20.*

Sacerdos sicut est Pater nomine, sit etiam & opere.

Si Sacerdotale, quod administramus, officium 36
Y 5 mentis

mentis integritate pensemus, sic nos cum filiis nostris debet vnire concordia, vt, sicut Patres in nomine, ita affectu probemur in opere. *S. Gregor. super l. i. Reg. c. 34.*

Falso nominatur Pater, qui filiis mærentibus non condoleat & gaudentibus non colleteretur.

37 AFFLICTIONIS participem & socium sume Sacerdotem, vt patrem. Quis enim tam falso nominetur Pater, aut tam duro atque adamantino animo præditus est, qui non filiis mærentibus doleat, & gaudentibus lætetur? Sacerdos ita tristatur ob peccatum illius, quem propter religionem habet loco filij, vt Iacob visa tunica Ioseph sanguine cõspersa querebatur; vt Dauid luxit Absolonis interitum; vt Heli Ophain, & Phineen, qui in acie ceciderunt; vt Moses impium populum, qui reru nouarum studiosus vitulum sibi conflauerat. *S. Gregor. Nyssenus in eos, qui in alios iudicant durius.*

Sacerdos sit matri similis, vt ad eum subditus afflictus confidenter recurrat.

38 TALES sese qui præfunt exhibeant, quibus subiecti occulta quoque sua proderere non erubescant, vt, cum tentationum fluctus paruuli tolerant, ad Sacerdotis mentem, quasi ad matris sinum, recurrant; & hoc, quod se inquinari pulsantis culpæ sordibus præuident, exhortationis eius solatio, ac lacrymis orationis lauent. *S. Gregor. Pastor. p. 2. c. 5. S. Bernardus super Cant. serm. 23.*

Infideli-

In fidelibus quoq; benignitas exhibenda.

Eos, qui à religione Christiana discordant, 39
mansuetudine, benignitate, admonendo, suaden-
do, ad vnitatem fidei necesse est congregare; ne,
quos dulcedo prædicationis, & prætenus futuri
iudicij terror ad credendum inuitare poterat, mi-
nis, & terroribus repellantur. Oportet ergo ma-
gis, vt ad audiendum de vobis verbum Dei beni-
gne conueniant, quam austeritatem, quæ supra
modum extenditur, expauescant. *Idem. S. Gregorius*
l. I. ep. 34. & 45. l. II. ep. 15.

Sacerdos sit erga alios benignus, propriæ
fragilitatis memor.

PRIVATORVM casus commiseretur Sacerdos, 40
memineritque, se, quamuis dignitate præstet iis,
quos gubernat ac regit, naturam tamen eandem
habere, ideoq; posse aliquando fortasse in eosdem
errores incidere, &c. Noli esse tam facilis ad am-
putandum, ad excindendum Sacerdos, qui Do-
minum, ne id faciat, debes obsecrare: neque tam
celeriter desperandum existima. Diligentiam ad-
hibeto, reprehensionibus circumfodito, cohor-
tationibus foueto, tamquam sinu, documentorū
quasi aquarum copia irrigato, præceptis, vt vallo,
communito. Tuum est, placare Iudicis animum:
Mosis curam, Sacerdos, & sollicitudinem imitare,
&c. *S. Gregorius Nyssen, in eos, qui alios durius iudi-
cant.*

Sacer-

Sacerdos hominibus placere curet, non
vt ipse diligatur, sed Deus.

- 41 NON OPORTET, vt rectores boni placere hominibus appetant, sed vt suæ æstimationis dulcedine proximos in affectum veritatis trahant; non vt se amari desiderent, sed vt dilectionem suam quasi quandam viam faciant, per quam corda audientiũ ad amorem Conditoris sui introducant. *s. Gregorius Pastor. p. 2. cap. 8. s. Basilius de vera virginitate.*

Qui alium inclementer condemnat, certissimum est iisdem vitis subiacere.

- 42 EVIDENS iudicium est animæ nec dum vitiorum facibus eliquatæ, in alienis criminibus non affectu misericordiæ condolare, sed rigidam iudicantis tenere censuram, &c. Ideoque iisdem vitis subiacere certissimum est, quæ in alio inclementi atque inhumana seueritate condemnat. *Cassianus coll. 11. c. 10. l. 1. c. 30. Vide optimum exemplum apud eundem coll. 2. c. 13.*

Non est perfectus qui ad imperfectionem aliorum est impatiens.

- 43 ILLE perfectus est, qui ad imperfectionem proximi impatiens non est: nam, qui, alienam imperfectionem perferre non valens, proximum deserit, ipse sibi testis est, quam perfecte nondum pro-

profecit. *S. Bonau. lib. 1. Pharetra, cap. 31. ex S. Gregor.*
Idem S. Bonau. de reform. mentis cri.

**Sacerdos sit circa se austerus, circa alios
benignus.**

CIRCA vitam tuam esto austerus, circa aliorum 44
 benignus. Audiant te homines parua mandan-
 tem, & grauia facientem, *S. Chrysoft. super Matth.*
cap. 2.

**In causis iudicandis nihil potestati, to-
tum æquitati tribuatur.**

CAVSÆ, quæ per sententiam sunt decidendæ, 45
 necesse est, vt prius studiosa & frequentissima
 consideratione mensurentur; nihil potestati, sed
 totum æquitati tribuatur. *S. August. lib. 12. ep. 30. S.*
Bernardus de consider. l. 2. Id autem qualiter agendum,
scripsit eleganter Marcellus Iurisconsultus ff. de pænis.
l. respiciendum.

Cunctis esto benignus, &c.

Vt sup. §. proximo, num. 23. Alia vide inf. c. 7. de do- 46
trina. §. 1. a. cap. non licet n. 76. cum nouem seqq. C.
c. 8. §. 1. de modestia, & mansue-
tudine.

De